# S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30304

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i (S?ÖLÖ), ö?retmenlerin s?n?f ortam?ndaki liderlik davran??lar?n? ve bu davran??lar?n ö?rencilerin alg?lar? üzerindeki etkisini ölçmek amac?yla geli?tirme a?amas?nda olu?turulmu? bir psikometrik araçt?r. Kahramano?lu ve Eri? (2020) taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, ö?retmenlerin s?n?f yönetiminde sergiledikleri yönlendirici, destekleyici ve etkile?imci liderlik stillerini ö?rencilerin bak?? aç?s?yla de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Çal??ma, ölçe?in yap? geçerli?ini ve iç tutarl?l???n? sa?lamaya odaklanm?? olup, e?itim ara?t?rmac?lar? ve uygulay?c?lar? için ö?retmen liderlik becerilerini objektif bir ?ekilde analiz etme imkan? sunmaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Ö?retmen liderli?i, s?n?f içi liderlik, psikometrik ölçek, geçerlik, güvenirlik, ölçek geli?tirme

## Yazarlar

Recep KAHRAMANO?LU, Ali ER??

## Amaç

S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i'nin temel amac?, ö?retmenlerin s?n?f ortam?nda sergiledikleri liderlik davran??lar?n? ö?rencilerin bak?? aç?s?yla sistematik ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, geleneksel liderlik teorilerini s?n?f dinamiklerine uyarlayarak, ö?retmenlerin ö?rencileri motive etme, ö?renme süreçlerini yönetme ve olumlu bir s?n?f iklimi olu?turma yeteneklerini de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, e?itim bilimleri alan?nda yap?lan ara?t?rmalara önemli katk?lar sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Elde edilen sonuçlar, ö?retmenlerin mesleki geli?im ihtiyaçlar?n?n belirlenmesinde, liderlik e?itimlerinin etkinli?inin de?erlendirilmesinde ve s?n?f yönetimi stratejilerinin iyile?tirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r.

## Yap?

Ölçek, s?n?f içi ö?retmen liderli?i kavram?n?, ö?retmenlerin rehberlik etme, destek sa?lama, ö?renci kat?l?m?n? te?vik etme ve s?n?f kurallar?n? uygulama biçimlerini içeren çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, bu liderlik davran??lar?n?n ö?rencilerin ö?renme ç?kt?lar? ve genel okul memnuniyeti üzerindeki potansiyel etkisini incelemeye olanak tan?yan teorik bir çerçeve üzerine in?a edilmi?tir.

Ölçe?in alt?nda yatan teorik yakla??m, ö?retmenlerin hem görev odakl? (i?lemci) hem de ili?ki

ARABPSYCHOLOGY.COM

odakl? (dönü?ümcü) liderlik davran??lar?n? kapsayacak ?ekilde transformasyonel ve i?lemci liderlik stillerinin e?itim ba?lam?na adaptasyonunu içermektedir. Bu yap?, ö?retmenlerin s?n?f içerisindeki otorite kullan?m? ve ö?renci-ö?retmen etkile?im kalitesini detayl?ca analiz etmeye imkan verir.

## Geçerlik

Kahramano?lu ve Eri? (2020) taraf?ndan yürütülen geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamaya büyük önem vermi?tir. Bu amaçla, ölçe?in kuramsal yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla çe?itli faktör analizi teknikleri uygulanm??t?r.

Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen s?n?f içi ö?retmen liderli?i boyutlar? alt?nda yeterli düzeyde topland???n? ve faktör yüklerinin yüksek oldu?unu göstermi?tir. Ayr?ca, maddelerin ilgili literatürle uyumlu oldu?u ve kapsam geçerli?inin uzman görü?leriyle desteklendi?i belirtilmi?tir.

## Güvenirlik

S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? incelemi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla yayg?n olarak kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r.

Ara?t?rma sonuçlar?, ölçe?in yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?na sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Bu bulgu, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve ayn? psikolojik yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçme yetene?ine sahip oldu?unu göstermektedir. Yüksek güvenirlik, ölçe?in farkl? uygulamalarda kararl? ve güvenilir sonuçlar üretece?i anlam?na gelmektedir.

## Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? ortaya ç?karmak için Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. AFA, ölçe?in temel yap?s?n? ve kaç alt boyuttan olu?tu?unu belirlemede kritik bir rol oynam??t?r.

DFA ise AFA sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?n teorik modelle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek amac?yla kullan?lm??t?r. Faktör analizleri, S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i'nin birden fazla faktörden olu?tu?unu ve bu faktörlerin s?n?f içi liderli?in farkl? yönlerini (örne?in, yönlendirme, destek ve motivasyon) temsil etti?ini do?rulam??t?r.

## Ölçme Arac?

**Test Type:** Geli?tirme (Yeni Geli?tirilmi? Ölçek)

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Standard bir derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r).

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Ö?renciler (Ö?retmenlerinin liderlik davran??lar?n? de?erlendiren örneklem grubu).

**Age Group:** Genellikle ortaokul ve lise ö?rencileri.

**Population Details:** Türkiye'deki resmi okullarda ö?renim gören ö?renciler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r. Detayl? örneklem bilgisi için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

**Test Methodology:** Ö?renci öz bildirimine dayal? bir araçt?r. Ö?rencilerin, ö?retmenlerinin s?n?f içi liderlik davran??lar?n? ne s?kl?kta gözlemlediklerini veya bu davran??lara ne düzeyde kat?ld?klar?n? belirten maddelerden olu?ur.

## Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, s?n?f yönetimi, ö?retmen davran??lar?, psikometri, ölçek geli?tirme, liderlik stilleri

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilgi mevcut de?ildir.

**Affiliation Email addresses:** recepkahramanoglu@gmail.com (Sorumlu Yazar)

**Correspondence Address:** Detayl? ileti?im bilgileri için Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi'nde yay?mlanan makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda Kahramano?lu ve Eri? taraf?ndan geli?tirilmi? ve yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ticari olmayan amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Recep KAHRAMANO?LU ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilmektedir. Ölçe?in kullan?m? için herhangi bir ücret bilgisi kaynaklarda belirtilmemi?tir.

Ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r: dergipark.org.tr. Ayr?ca, ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: sinif-ici-ogretmen-liderlik-olcegi-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Kaynaklar

Kahramano?lu, R., ve Eri??, A. (2020). S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i'nin geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17*(45) , 40-70.

## S?n?f ?çi Ö?retmen Liderlik Ölçe?i Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddelerinin tam listesi kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin orijinal ifadelerine ula?mak için lütfen Kahramano?lu ve Eri? (2020) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM